

พัชรดา ชูจิต 2553: การศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันและความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปของประเทศเวียดนาม ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์จรัสพรธม กุลดิลก, ศ.ม. 175 หน้า

อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปของประเทศเวียดนามเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ เนื่องจากมีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อุตสาหกรรมดังกล่าวได้ประสบปัญหาหลายประการ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อวงการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปของประเทศเวียดนาม และเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งหลัก โดยใช้แนวคิดทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ Michael E. Porter และการวิเคราะห์ SWOT รวมทั้งศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกอุตสาหกรรมดังกล่าวของประเทศเวียดนามที่ส่งออกไปตลาดโลก และตลาดส่งออกที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งหลัก ในระหว่างปี พ.ศ. 2547-2551 โดยใช้แนวคิดดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA)

ผลการศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปของประเทศเวียดนาม พบว่า ประเทศเวียดนามมีความได้เปรียบเชิงแข่งขันในอุตสาหกรรมดังกล่าว ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ได้แก่ ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ อัตราค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำ โครงสร้างพื้นฐานเอื้อต่อการค้าและการลงทุน การได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีจากประเทศคู่ค้า และการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจการค้า ตลอดจนนโยบายที่ดีในการส่งเสริมอุตสาหกรรมดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียเปรียบในการแข่งขัน คือ ปัญหาความปลอดภัยของอาหาร เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ทันสมัย อุปสงค์ภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำ และมาตรการกีดกันทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้า แต่เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งหลัก ได้แก่ ประเทศไทย พบว่า ประเทศเวียดนามมีความเสียเปรียบในปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขันหลายประการทั้ง อุปสงค์ภายในประเทศไม่ทำให้เกิดการพัฒนาสินค้า อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศไทย และได้รับผลกระทบจากมาตรการต่าง ๆ จากประเทศคู่ค้ามากกว่าประเทศไทย ส่วนในการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ พบว่าทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยประเทศเวียดนามมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นทุกตลาด ส่วนประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นในประเทศญี่ปุ่นและประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ในตลาดโลกมีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก